

Het mysterie van de farao

Eerder verschenen van Emma Carroll:

Geheimen van de vuurtoren

Wolkenjagers

Emma Carroll

Het mysterie van de farao

Vertaald door Jaap Slingerland

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Vertaling: Jaap Slingerland
Ontwerp omslag: Andries Mol
Omslagillustratie: Julian De Narvaez
Lay-out binnenwerk: Crius Group

ISBN 9789026625190
ISBN 9789026625206 (e-book)
NUR 283
www.kokboekencentrum.nl

© 2022 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Oorspronkelijk verschenen in het Engels onder de titel *Secrets of a Sun King* bij Faber & Faber Limited Bloomsbury House, 74-77 Great Russell Street, London WC1B 3DA.

Tekst © Emma Carroll 2018

The author has asserted her moral rights.
All rights reserved.

Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

*Voor Karl, het soort vriend
dat ik als familie beschouw*

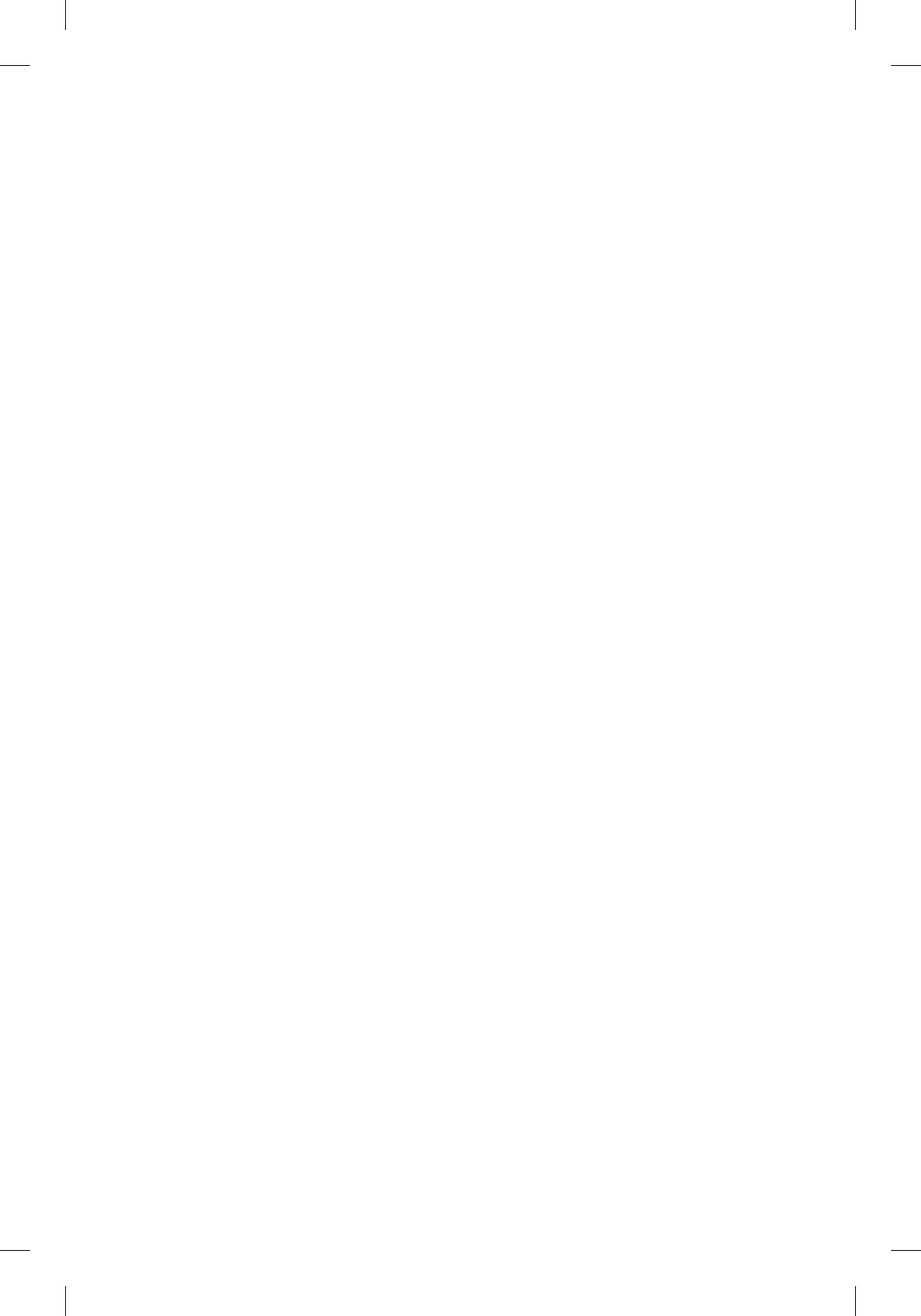

DEEL 1

LONDEN, NOVEMBER 1922

Brandend van nieuwsgierigheid trok ik de pinnen eruit.

Howard Carter, archeoloog

O p een kletsnatte woensdagochtend snapte ik ineens niks meer van de wereld. Ik wou dat ik het had zien aankomen, zoals die knappe mensen die onweer al vooraf ruiken of een vloedgolf voelen voordat die toeslaat. Maar zo ging het bij mij niet.

We hadden net ontbeten, mama en ik, botsend met onze knieën onder ons veel te kleine keukentafeltje, en ik had net de laatste kruimels brood met reuzel verorberd. Binnen een uur had ik vast alweer honger, dat was altijd zo. En ik had niet echt zin in school. Dus je zou kunnen zeggen dat de dag net zo grauw begonnen was als altijd. Tenminste, totdat ik de krantenkop zag: MENSENVOETEN GEVONDEN IN HERENHUIS BLOOMSBURY.

‘Echt waar?’ vroeg ik verbijsterd.

Mama zat de overlijdensberichten te lezen, die ze altijd als eerste opzocht in de ochtendkrant. ‘Wat is echt waar, liefje?’

Ik wees naar het artikel: ‘Mag ik het lezen?’ Want het was precies zo’n raar soort verhaal dat de hele dag in mijn hoofd bleef zitten als ik het niet las.

Mama keek naar de voorpagina en fronste.

‘Je vader zou het maar niks vinden, Lil, als je je hersens hiermee volstopte.’

Nee, waarschijnlijk niet.

Papa wilde dat zijn dochter een rustig, hardwerkend meisje was dat altijd met haar neus in de schoolboeken zat. En zo iemand was ik ook, maar als het moest, kon ik fel zijn en ik was niet goed in beleefd doen of er op school netjes uitzien. Daarom vond papa het ook niet erg toen mama mijn haar op een keer afknipte met de kleermakersschaar. Je kon beter een dochter met een kort jongenskapsel hebben dan een met vlechten die altijd los gingen zitten.

Ondertussen hield mama tegenover me aan tafel nog steeds de krant vast.

‘O, kom op, mag het? Papa is niet eens thuis,’ zei ik poeslief.

Hij was al vroeg gaan werken, zoals altijd, om van deur tot deur vloerkleden te verkopen. Mama zei dat hij blij mocht zijn met zijn werk, want sinds de oorlog was het leven voor iedereen zwaar. Zelf werkte ze in een warenhuis, en dwars door alle lippenstift heen zag je nog dat ze altijd moe was. Maar in elk geval hadden we wel een dak boven ons hoofd – een schuin zolderdak, omdat we helemaal bovenin woonden, wat verder prima was, zolang je niet naar de wc hoefde. Dan moest je vier trappen omlaag naar de achtertuin en hoopte je maar dat je het wc-papier niet was vergeten en dat er geen ratten zaten die aan je lijf wilden gaan knabbelen.

‘In de loopgraven was het nog erger,’ zei Bobby Fitzpatrick altijd, die zelf op de begane grond woonde. ‘Volgens mijn vader waren de Franse ratten groter dan pasgeboren biggen.’

Mijn vader praatte nooit over de oorlog. En toch, ook vier jaar later nog, voelde je die overal, iedere dag, als een

laag vol gruis en stof. Dan zag je ineens mannen die ooit als soldaat hadden gevochten en nu op de straathoek stonden te bedelen. Werken lukte ze niet meer, aangezien ze blind waren, of brandwonden hadden, of een arm of been misten – en dat waren de wonden die je tenminste nog kon zien. Ik had genoeg volwassenen horen fluisteren om te weten dat de oorlog vreemde dingen met je deed. Wij hadden nog geluk dat je het bij papa alleen kon zien aan de trilling in zijn handen. In elk geval was hij aan de buitenkant nog heel.

Ik schrokte mijn laatste restje ontbijt weg, veegde mijn vingers af aan mijn schoolrok en vroeg mama nog een keer om de krant. Ik wilde nog steeds dat verhaal lezen over die mensenvoeten.

Mama gaf hem aan me. ‘Schiet wel op, anders kom je te laat.’

Het lezen duurde niet lang. Zoals ik al had verwacht, waren het rare verwickelingen.

Er stond dat de politie was opgeroepen naar een adres in hartje Londen, en dat ze daar de voeten van een man vonden, op zijn haardkleed. De rest van hem was spoorloos. Zijn jas en hoed hingen nog op hun vaste plekje in de gang. De politie noemde hem professor Selim Hanawati, een geleerde in Midden-Oosterse kunst.

‘Waar is professor Hanawati nu?’ vroeg ik aan mama. Het leek me dat hij niet ver kon zijn gekomen zonder zijn voeten.

Ze keek me indringend aan. ‘Die arme man leeft niet meer, Lilian. Hij is helemaal verbrand – behalve dan wat er nog stond. Het heet spontane menselijke ontbranding of zo.’

Zelfs met een ‘of zo’ vond ik de verklaring nog niet

logisch. Mensen vlogen niet zomaar in de fik.

Mama trok de krant zachtjes uit mijn handen. ‘Heb je jezelf nu bang gemaakt?’

‘Nee.’ Maar het had me wel geprikkeld en mama had het door – zoals altijd – en dus bladerde ze snel naar een ander nieuwsberichtje. ‘Kijk, Lil! Die archeoloog Howard Carter zit weer in Egypte om te graven naar de tombe van Toetanchamon. Nog een laatste poging, zeggen ze. Dat zal opa interessant vinden, toch?’

Dat leek me niet: opa had weinig met meneer Carter. ‘Die *armoedzaaier*?’ Zo noemde hij hem. ‘Zonder het geld van Lord Carnarvon kon hij zich de treinrit naar Londen niet eens veroorloven!’

‘Alleen omdat het over Egypte gaat,’ zei ik dus tegen mama.

Dat mijn opa verzot was op Egypte was nog zwak uitgedrukt. Zijn Siamese kat had hij Nefertiti genoemd, naar de koningin. Hij was er geweest, jaren geleden, en was sindsdien verliefd op dat land. En hij had me aangestoken met zijn fascinatie. Niet dat ik een ziertje kans had om ooit zelf te gaan, maar dan nog.

Dat verhaal over die voeten liet me trouwens niet meer los. De hele dag spookte het door mijn hoofd, bij Latijn, Frans, meetkunde en algebra, en bij een natuurkundeles over brandbare vloeistoffen, bizar toevallig. Eerlijk gezegd vond ik school saai. Ik had er een bloedhekel aan – om precies te zijn, ik had een bloedhekel aan St. Kilda’s meisjesschool. Iedereen was er zo keurig en dikdoenerig. En toch had je papa en mama moeten horen toen mijn studiebeurs bij de post zat: alsof het schip met goud was binnengezeild. ‘*Wat*

een buitenkans, Lilian! 'Jij krijgt nu een betere toekomst!' Maar geloof mij, het leven was een stuk simpeler toen ik nog naar dezelfde school ging als de andere kinderen uit onze straat.

Toen ik die avond thuiskwam, brandde er geen licht in ons appartement. Het fornuis was koud. Anders was papa altijd eerder terug dan ik, dus dit was een beetje gek. Op tafel, tegen de zoutpot geleund, stond een kattenbelletje van mama. Wij waren niet zo'n gezin dat elkaar briefjes schreef, dus ik wist meteen dat er iets was gebeurd. En de knoop in mijn maag zei dat het slecht nieuws was.

Meteen zag ik de woorden 'ziekenhuis' en 'opa', zodat ik nog ongeruster werd. Alleen als je heel ziek was, ging je naar het ziekenhuis. Je moest betalen voor de behandeling en opa zei altijd dat een heleboel mensen die ziek naar binnen gingen er niet meer levend uit kwamen.

Het leek me dat die arme Nefertiti zich vast ook zorgen maakte en daarom pakte ik de reservesleutel van opa's huis van het haakje. Ik wilde hier niet in mijn eentje blijven en me allerlei vreselijks voorstellen. Ik ging zijn geliefde kat voeren.

Opa woonde een paar straten verderop, boven een winkel voor – volgens het versleten bord boven de deur – 'Antiek & Rariteiten', al had ik hem nooit iets zien verkopen. Binnen was het een schatkamer vol landkaarten, kruiken, uitgepakte dozen en beschimmelde Turkse tapijten, hoog opgestapeld tegen de muren. Hij had het allemaal verzameld tijdens zijn reizen, al vond mama dat het meeste ervan waardeloos

was en dat hij nodig een schoonmaker moest laten komen.

Het kleine afstandje naar opa's huis legde ik af in recordtijd. Het werd al donker en de lantaarnpalen waren al aan, en de regen die op me was blijven zitten toen ik uit school kwam, veranderde nu in ijs. Voor november was het veel te koud.

Opa's winkel zat op slot en was donker. Zijn woning erboven had een eigen ingang achterom, door een hek en nog een steegje. Ik tilde net de grendel op toen er iets warm langs mijn benen streek, zodat ik schrok.

'O, kat!' riep ik.

Nefertiti rende door de steeg voor me uit en bleef op de drempel zitten wachten. Hier was het helemaal niet pik-donker, alle straten in deze buurt waren goed verlicht. En toch becroop me een raar, rillerig gevoel. Ik wilde geen stap verder zetten. En ik wilde al helemaal niet het appartement van opa in.

Stel je niet aan, zei ik tegen mezelf. Een paar dagen geleden was ik hier nog geweest voor onze vaste zaterdagmiddagthee. En toch was zelfs dat moment, waar ik normaal de hele week naar uitkeek, al een beetje vreemd verlopen.

We hadden iets gedronken wat opa 'chai' noemde – sterke, zoete thee in kleine glaasjes die ik Egyptisch vond lijken. Die gewoonte had hij overgehouden aan zijn reizen. Nefertiti lag zoals altijd als een bontstola om zijn schouders gedrapeerd. Ik had haar nooit bij iemand anders op die manier zien zitten.

'Goed, Lily,' begon opa, de enige die me niet gewoon Lil noemde. 'Ik heb zitten denken: ik moet mijn spullen opruimen, en ik zou jouw hulp best kunnen gebruiken.'

Nou zei opa nogal vaak zomaar iets, een van de redenen waarom ik hem zo geweldig vond. Zijn slimheid kwam niet uit boeken of lessen maar had hij gekregen door de wereld in te stappen en zijn handen vuil te maken. Je wist nooit zeker wat zijn volgende idee zou zijn.

Maar op zaterdag had hij zo veel zitten hoesten dat ik me zorgen begon te maken over zijn gezondheid.

‘Welke spullen?’ vroeg ik, maar aan de blik op zijn gezicht zag ik al dat het duidelijk niet ging over de schoonmaak: hij wilde zijn testament schrijven en dat alarmeerde me. ‘U bent toch niet ziek?’

‘Ziek? Neuh, niet zo’n ouwe taaie als ik.’ Toch sloeg hij al snel daarna een serieuze toon aan. ‘Het gaat over een vriend van me die nogal ziek is. Deze week schreef hij me, voor het eerst in jaren – hij maakte zich zorgen over iets wat lang geleden tussen ons is gebeurd. Toen deden we iets verkeerd, en hij vraagt nu of ik dat wil rechtzetten.’

‘Dus zoiets als zijn laatste wens?’ vroeg ik, vooral omdat het zo geheimzinnig klonk.

‘Dat mag ik niet hopen!’ Opa keek me indringend aan. ‘Hij heeft me wat leeswerk gestuurd – maar veel te klein geschreven, en die bril van me kan ik nergens vinden.’

Wat me niet verraste, gezien opa’s slordigheid. Maar inmiddels was het al vijf uur, voor mij tijd om te gaan. We spraken af dat ik nog eens zou terugkomen om het voor te lezen.

‘Beloof wel dat je hier niet met je moeder over praat,’ zei opa. ‘Je weet hoe ze de neiging heeft om –’

‘Zich ermee te bemoeien?’ We kenden mama allebei goed genoeg. Ik vond het fijn dat me eens iets echt goeds

werd toevertrouwd, een geheim dus, terwijl ik thuis hooguit de verantwoordelijkheid kreeg voor de vaat na het avondeten of het opmaken van de bedden. Dit was een stuk spannender. ‘Ik zeg haar geen woord, dat beloof ik.’

‘En je vader ook niet,’ zei opa erbij.

Ik knikte. Niet dat ik ooit met papa over opa praatte – die twee hadden al in jaren geen normaal woord meer gewisseld. Dat was een van die rare familie-eigenaardigheden waarvan je gewoon afwist, al vertelde niemand je ooit precies waarom.

Opa tikte tegen zijn neusvleugel. ‘Goed zo, Lily. De noot onthult nooit de boom binnenin; een oude, Egyptische spreuk die je goed moet onthouden.’

Daar stond ik nu aan te denken, voor opa’s deur, terwijl ik tegen mezelf zei dat ik me niet zo moest aanstellen. Het enige verschil met toen was dat opa zelf nu niet in zijn appartement was. Maar toch ging dat rare, rillerige gevoel maar niet weg. En dat lag niet aan mij. De kat voelde het ook. In één snelle sprong zat Nefertiti boven op het muurtje van de burens, de haren overeind.

‘Wat is er, mopperkont?’ vroeg ik haar.

Ze maakte een jankend geluid dat volgens opa haar manier van praten was. Haar omlaag praten lukte me niet, zelfs niet met een blokje chocola dat ik in mijn jaszak vond. Haar voeren ging me dus ook niet lukken, als ze niet eens bij mij in de buurt wilde komen.

Nog vreemder deed de sleutel in het slot. Ik kon er nog zo aan draaien en wrikken, maar het ging niet open. Ik maakte me helemaal druk en had het al bijna opgegeven. Maar net toen ik besloot terug te gaan naar huis, zag ik een

pakje. De postbode had het bij de deur gezet, achter de lege melkflessen. Ik boog voorover om het te pakken. Het was vrij zwaar, ongeveer zo groot als een schoenendoos, en het was gewikkeld in bruin papier dat al klam en verkreukeld was. De naam erop was die van opa: *Mr. Ezra Wilkinson*. Ezra, een grappige, ouderwetse naam die alle mannen in onze familie kregen, volgens mama. Mijn tweede voornaam – Ella – was de meisjesnaam die er zoveel mogelijk op leek.

Ik keerde het pakje om, op zoek naar de naam van de afzender, en toen stond me een kanjer van een verrassing te wachten.

Professor Selim Hanawati.

Dat was de man die was overleden en die zijn voeten had achtergelaten. En zo te zien had hij ook nog iets anders achtergelaten, dit keer specifiek voor opa.